

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 037817 16 Рев
Бања Лука, 22.12.2016. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјана Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужиоца Т.Ј. и тужиле С.Г.Н., обоје из Б.Л., које заступају пуномоћници М.Ј., отац тужилаца и Б.Т., адвокат из Б.Л., против тужене РС, коју заступа законски заступник Правобранилаштво Републике Српске, Сједиште замјеника Бања Лука, ради исплате дуга, вриједност спора 24.800,00 КМ, одлучујући о ревизији тужилаца која је изјављена против пресуде Окружног суда Бања Лука број: 71 0 П 037817 16 Гж 3 од 9.6.2016. године, на сједници вијећа која је одржана 22.12.2016. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број: 71 0 П 037817 15 П 3 од 22.12.2015. године обавезана је тужена да тужиоцу Т.Ј. (у даљем тексту тужилац) исплати износ од 92,10 КМ по основу уложеног, а неисплаћеног штедног улога у ДМ на дан 30.6.1998. године, уписаног у девизну штедну књижицу, број: 72710-009247-2 код П. банке С., Филијала Б.Л., у који износ је укључена и уговорена камата за период од 20.1.1983. године до 30.6.1998. године, као и износ од 12,62 КМ на име уговорене, а неисплаћене камате за период од 30.6.1998. године до 31.8.2015. године, односно укупно 104,72 КМ, док је у преосталом дијелу захтјев тужиоца за исплатом на име износа мање обрачунатих камата уписаних у девизну штедну књижицу, број: 72710-009247-2 код П. банке С., Филијала Б. у ДМ валути и то уговорених камата за период од 20.1.1983. године до 30.6.1998. године и каматама по виђењу за период од 30.6.1998. године до 31.8.2015. године, одбијен као неоснован.

Истом првостепеном пресудом обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 6.735,68 Аустралијских долара (у даљем тексту: АУД) у противвриједности конвертибилних марака, на име главног дуга уложеног, а неисплаћеног штедног улога на дан 30.6.1998. године у АУД, уписаног у девизну штедну књижицу, број: 72710-009247-2 код П. банке С., Филијала Б.Л., док је у преосталом дијелу, који представља разлику између траженог и досуђеног износа и тужбени захтјев којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати нематеријалну штету у износу од 4.000,00 Еура, тужбени захтјев одбијен као неоснован.

Првостепеном пресудом одбијен је у цјелости као неоснован тужбени захтјев тужиље С.Г.Н. (у даљем тексту тужила), којим је тражила да се обавезе тужена да јој исплати: дуг у износу од 18.751,44 КМ настао закључно са даном 30.6.1998. године, по штедној књижици, број: 7211-009246-4 код П. банке С., Филијала Б.; износ од 23.356,44 КМ због неповољне продаје сертификата за приватизацију, од чега је главни дуг 11.678,22 КМ, а законске затезне камате 11.628,22 КМ, што укупно износи 42.108,08 КМ; на име нематеријалне штете, износ од 8.000,00 КМ. Тужила је обавезана да туженој накнади трошкове поступка у износу од 2.250,00 КМ, док је у преосталом дијелу захтјев тужене, који представља разлику између тражених и досуђених трошкова, одбијен као неоснован.

Тужена је првостепеном пресудом обавезана да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 665,00 КМ, док је у преосталом дијелу захтјев овог тужиоца, који представља разлику између тражених и досуђених трошкова, одбијен као неоснован.

Другостепеном пресудом Окружног суда Бања Лука број: 71 0 П 037817 16 Гж 3 од 9.6.2016. године жалба тужилаца је одбијена, а првостепена пресуда у побијаном одбијајућем дијелу одлуке, потврђена. Допуна жалбе тужилаца, је одбачена као недозвољена.

Против другостепене пресуде благовремено су изјавили ревизију тужиоци због повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се тужбени захтјев усвоји у цјелости или укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Тужени није изјавио одговор на ревизију.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужилаца да им тужена на име старе девизне штедне изврши исплату дуга са каматама и нематеријалну штету насталу неисплатом старе девизне штедне.

Наконведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је са девизне штедне књижице П. банке С., серијски број 006025 која је издата на име тужиље (тада се презивала Ј.) 30.6.1998. године исплаћен цјелокупан износ од 15.377,85 ДМ; да су у девизној књижици П. банке С., серијски број: 006024, издатој на име тужиоца, вршене уплате и исплате у ДМ валути, те да је задње стање на књижици са даном 30.6.1998. године 92,10 ДМ; да је на штедну књижицу, број: 720703-9247-6 (серијски број 006024) уплаћен износ од 2.211,31 ДМ дана 20.1.1983. године, депонован на рок од 36 мјесеци (по основу уговора о орочавању динарског - девизног штедног улога од 20.01.1983. године) за тужиоца, уз обавезу банке да улагачу штедног улога плаћа камату по стопи од 12,5%; да је тужила као улагач на свој штедни улог уплатила износ од 5.979,89 ДМ дана 20.1.1983. године на штедну књижицу, број: 720703-6246-8 (серијски број 006024) и депоновала средства на рок од 36 мјесеци, уз обавезу банке да на орочени штедни улог плаћа камату по стопи од 12,5% годишње, по основу уговора о орочавању динарског - девизног штедног улога, закљученог дана 20.1.1983. године између П. банке С. и тужиље; да је тужила у цјелости реализовала своју

штедњу са прописаном каматом 30.6.1998. године и свела своју штедњу на нулу; да је пресудом Основног суда у Бањој Луци, број: П-231/94 од 28.03.1994. године обавезана тужена Бањалучка банка д.д., Бања Лука да тужиљи исплати са девизне штедне књижице, број: 10500-620-16-72711-009246-4 износ од 14.119,78 ДМ, а која пресуда је постала правоснажна дана 24.06.1994. године; да је штедни улог исказан у ДМ на име тужиоца деблокиран, односно разрочен 25.6.1990. године, те да је на девизној штедној књижици тужиоца број партије 72710-009247-2 стање штедног улога на дан 30.6.1998. године износило 92,10 КМ, те да се тај износ односи на уговорену камату; да је на штедној књижици тужиоца број партије 72710-009247-2 стање дуга у АУД (главни дуг и камата) у износу од 6.735,68 АУД на дан 30.06.1998. године.

Полазећи од предњих чињеничних утврђења, првостепени суд је дјелимично усвојио тужбени захтјев тужиоца, а у цјелости одбио тужбени захтјев тужиље позивајући се на одредбе члана 1. став 2., члан 11. Закона о измирењу обавеза по основу старе девизне штедње („Службени гласник БиХ“ број: 28/06, 76/06 и 72/07), члана 200., члана 371., члана 277. Закона о облигационим односима (“Службени лист СФРЈ” број: 28/78, 39/85, 45/86, 57/89 и “Службени гласник Републике Српске” број: 17/93, 3/96 и 39/03), члана 7. и члана 123. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број: 58/03 и 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13).

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правни закључак првостепеног суда.

Другостепена пресуда у дијелу који се побија ревизијом је правилна, али из других разлога.

Одредбом члана 241. став 1. Закона о парничном поступку је прописано да ревизијски суд испитује побијану пресуду само у оном дијелу у коме се она побија ревизијом, у границама разлога наведених у ревизији, пазећи по службеној дужности на примјену материјалног права.

Имајући у виду цитирану законску одредбу овај Врховни суд је пазећи по службеној дужности на правилну примјену материјалног права испитао прије свега да ли је тужена Република Српска пасивно легитимисана у овом спору у којем се тражи исплата старе девизне штедње, односно да ли у конкретном случају обавеза РС да исплаћује стару девизну штедњу.

Поступак, начин и рокови измирења обавеза по основу „старе девизне штедње“ регулисан је Законом о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 28/06, 76/06 и 72/07, даље: Закон о измирењу старе девизне штедње), који у члану 1. став 2. прописује да је за обавезе по основу рачуна старе девизне штедње одговорна БиХ, а да средства обезбјеђују ентитети и Б. Дистрикт БиХ.

У смислу овог Закона, под рачунима старе девизне штедње подразумијевају се девизна средства код банака на територији БиХ са стањем на дан 31.12.1991. године, укључујући камату обрачунату до тог датума, а умањена за директне исплате банке након

тог датума (члан 2. став 1. овог закона). По ставу 2. исте законске одредбе, рачуни старе девизне штедне не обухватају рачуне старе девизне штедне у филијалама ЈБ банке, ИБ банке и других страних банака на територији БиХ. Готово идентичне одредбе су садржане и у члану 1. и 3. Закона о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедне емисијом обвезница у Републици Српској (“Службени гласник РС” број: 1/08-у даљем тексту: Закон о измирењу обавеза РС).

Одредбом члана 5. Закона о измирењу старе девизне штедне (идентична одредба је прописана одредбом члана 6. Закона о измирењу обавеза Републике Српске), обавезе по основу рачуна старе девизне штедне које нису верификоване у складу са одредбама Закона Босне и Херцеговине и прописима о спровођењу ентитета и Б. Дистрикта БиХ, могу се доказивати и остваривати само у судском поступку.

Закон о измирењу старе девизне штедне је материјално правни пропис који је *lex specialis* у односу на друге материјалне прописе којима се регулишу одређена питања из основа старе девизне штедне, из чега произилази да нижестепени судови нису правилно судили, јер у конкретном случају постоји недостатак пасивне легитимације на страни тужене, а позивом на цитиране одредбе овог закона,.

Треба имати у виду и то да је чланом 1. став 1. Закона о измирењу обавеза Републике Српске прописано да се тим законом уређују услови и начин измирења обавеза РС по основу рачуна старе девизне штедне депоноване у домаћим банкама на територији РС; чланом 2. став 2. да средства за измирење обезбјеђује РС, а чланом 8. став 1. да се обавезе по основу рачуна старе девизне штедне које нису извршене исплатом у готовини у складу са Законом о измирењу старе девизне штедне, извршавају емисијом обвезница.

Према томе то што је РС донијела свој Закон о измирењу обавеза РС не утиче на непостојање њене пасивне легитимације, јер је тим законом само прописан начин испуњења обавеза Републике Српске по основу рачуна старе девизне штедне и односи се на извршни поступак.

Дакле, како тужена није пасивно легитимисана у овом спору, одбијајући дио првостепене пресуде је правилан, али из напријед изнесених разлога. При томе наводи изнесени у ревизији, били би од значаја само да је тужена пасивно легитимисана у овој правној ствари, што није случај, па стога и нема потребе бавити се њиховом осваномшћу.

Код оваквог стања ствари ревизија тужилаца се указује као неоснована па је исту ваљало одбити на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку.

Предсједник вијећа,
Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић